

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Język polski – klasa IV

Wymagania niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Założenia

- Każdy wyższy poziom obejmuje wymagania poziomów niższych. Ocenę ustala się na podstawie poziomu opanowania wymagań określonych dla realizowanych treści.
- Wymagania dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia w przypadkach określonych przepisami.

Zakres treści klasy IV

Wymagania odnoszą się do siedmiu obszarów nowej podstawy: komunikacji; odbioru tekstów kultury; świadomości językowej; tworzenia wypowiedzi; autorefleksji i tożsamości; edukacji medialnej oraz praktyk lekturowych. Stosuje się je do treści, tekstów i form wypowiedzi przewidzianych dla klasy IV w programie nauczania, w tym do co najmniej czterech dłuższych tekstów literackich czytanych w roku szkolnym.

Ocena dopuszczająca (2)

- Rozpoznaję nadawcę, odbiorcę, intencję wypowiedzi i podstawowe komunikaty niewerbalne oraz stosuję zasady grzeczności językowej;
- wskazuję w omawianym tekście podstawowe elementy świata przedstawionego, narratora, bohatera, fabułę lub podmiot mówiący;
- rozpoznaję elementy realistyczne i fantastyczne, poznane gatunki (baśń, legendę) oraz podstawowe środki językowe i artystyczne (epitet, porównanie, powtórzenie, rym, rytm);
- rozpoznaję omawiane części mowy (rzeczownik, przymiotnik, czasownik, przysłówki) podstawowe części zdania i typy wypowiedzi;
- stosuję podstawowe reguły ortograficzne (ó, u, rz, ż, ch, h, pisownia wielką literą) i interpunkcyjne w krótkiej wypowiedzi;
- tworzę krótką, zrozumiałą wypowiedź ustną lub pisemną w formie ćwiczonej w klasie IV oraz sporządzam prosty plan albo notatkę; (pozdrowienia, opis postaci, opis przedmiotu, podziękowanie);
- wyszukuję w prostym tekście lub przekazie medialnym informacje podane wprost, odróżniam fakt od opinii i przedstawiam pierwsze wrażenia z lektury,
- opowiadam o sytuacji przedstawionej na obrazie, wymieniam postaci, które się na nim znajdują;

- czytam tekst głośno i wyraźnie;
- wymieniam litery w kolejności alfabetycznej, definiuję literę i głoskę, wskazuję sylaby.

Ocena dostateczna (3)

Spełniam wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- dostosowuję wypowiedź do sytuacji i odbiorcy, uważnie słucham rozmówcy oraz wyrażam i krótko uzasadniam własne stanowisko;
- opisuję świat przedstawiony i bohaterów, porządkuję wydarzenia oraz wyjaśniam podstawowe różnice między fikcją realistyczną a fantastyczną;
- rozpoznaję poznane środki językowe i zabiegi artystyczne oraz wyjaśniam, jakie podstawowe reakcje wywołują u odbiorcy;
- określam formy gramatyczne poznanych części mowy, nazywam główne części zdania i rozpoznaję omawiane rodzaje wypowiedzi;
- stosuję poprawne formy wyrazów oraz poznane zasady ortografii i interpunkcji w typowych zadaniach i własnych wypowiedziach;
- tworzę uporządkowaną wypowiedź użytkową, opisową lub narracyjną, stosując właściwą kompozycję, akapity i układ graficzny;
- korzystam ze wskazanych źródeł, rozpoznaję wpływ reklamy, opisuję podstawowe zasady higieny cyfrowej oraz uzasadniam wybór czytanego tekstu;
- opisuję postacie przedstawione na obrazie;
- czytam tekst, podkreślając ważne słowa;
- porządkuję wyrazy w kolejności alfabetycznej, odróżniam głoski i litery, poprawnie dzielę wyrazy na sylaby;
- określam nastrój wiersza.

Ocena dobra (4)

Spełniam wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:

- komunikuję się w sposób celowy, etyczny i dostosowany do odbiorcy, odnoszę się do wypowiedzi rozmówcy oraz uzasadniam opinię argumentami;
- analizuję tematykę, problematykę, perspektywę i intencję nadawcy, cechy bohaterów oraz oddziaływanie wybranych środków artystycznych;
- interpretuję tekst literacki lub inny tekst kultury, przedstawiam propozycję jego odczytania i uzasadniam ją odwołaniami do tekstu;
- analizuję zależności między częściami mowy a częściami zdania, buduję logiczne i poprawne zdania oraz świadomie dobieram słownictwo;

- stosuję reguły ortograficzne i interpunkcyjne z wykorzystaniem wiedzy o odmianie, wymowie i składni oraz poprawiam wskazane błędy;
- tworzę spójne notatki, plany, wypowiedzi użytkowe, argumentacyjne i twórcze, zachowując cechy formy, kompozycję i poprawność językową;
- wyszukuję i selekcionuję informacje z różnych źródeł, odróżniam fakty od opinii oraz wyjaśniam wpływ przekazów medialnych na odbiorcę.
- czytam, stosując odpowiednie tempo i intonację,
- analizując sytuację przedstawioną na obrazie, wyjaśniam, co mogło wydarzyć się wcześniej
- określám liczbę liter i głosek w podanych wyrazach, odróżniam samogłoski i spółgłoski, układam wyrazy z różnych sylab, poprawnie przenoszę wyrazy do następnej linii.

Ocena bardzo dobra (5)

Spełniam wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:

- interpretuję różnorodne teksty kultury, porównuję perspektywy i intencje nadawców oraz uzasadniam odczytanie z wykorzystaniem trafnie dobranych przykładów;
- analizuję funkcje środków językowych i artystycznych oraz wyjaśniam ich wpływ na wyobraźnię, emocje, przekonania i zmysły odbiorcy;
- porównuję i oceniam postępowanie bohaterów, odnoszę je do wartości i doświadczeń oraz przedstawiam uporządkowane uzasadnienie;
- wyjaśniam zależności między formą gramatyczną, budową zdania, doborem słownictwa a intencją, stylem i skutecznością wypowiedzi;
- tworzę rozwinięte, logiczne i poprawne wypowiedzi użytkowe, argumentacyjne oraz twórcze, świadomie dobierając kompozycję i środki językowe;
- oceniam przydatność informacji z różnych źródeł, analizuję oddziaływanie reklamy i innych przekazów oraz uzasadniam zasady odpowiedzialnego korzystania z mediów;
- planuję pracę z lekturą, syntetyzuję najważniejsze informacje, opisuję wartości, emocje i role we wspólnotach oraz dokonuję rzeczowej samooceny uczenia się;
- proponuję tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie ;
- bezbłędnie odróżniam samogłoski i spółgłoski, szukam wyrazu w słowniku ortograficznym.

Ocena celująca (6)

Spełniam wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- samodzielnie rozwiązuję złożony problem interpretacyjny lub komunikacyjny, łącząc umiejętności z kilku obszarów realizowanych w klasie IV;
- tworzę samodzielną interpretację wymagającego tekstu kultury, uwzględniam różne możliwe odczytania i bronię własnej propozycji trafnymi argumentami;

- samodzielnie analizuję nietypowy problem językowy, wyjaśniam zastosowane rozwiązanie i dokonuję korekty wypowiedzi pod względem poprawności oraz skuteczności;
- tworzę oryginalną, przemyślaną i poprawną wypowiedź, twórczo wykorzystując poznane formy, środki językowe oraz różne sposoby organizacji tekstu;
- formułuję rozbudowaną argumentację, porządkuję argumenty, odnoszę się do możliwych odmiennych opinii i modyfikuję stanowisko pod wpływem uzasadnionych uwag;
- krytycznie zestawiam informacje z różnych przekazów, rozpoznaję ich oddziaływanie, wskazuję ograniczenia i uzasadniam wybór wiarygodnego źródła;
- projektuję i opracowuję oryginalną formę prezentacji lub działania twórczego związanego z tekstem, celowo łącząc słowo z innymi środkami wyrazu; osiągnięcie tej oceny nie wymaga materiału spoza podstawy programowej;
- sprawnie korzystam ze słownika ortograficznego, korzystam z katalogu bibliotecznego, spisu produktów w sklepie internetowym.

Podstawa opracowania

Podstawa prawna i programowa. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 378, z późn. zm.). Zgodnie z § 4 nowa podstawa programowa ma zastosowanie do klasy IV od roku szkolnego 2026/2027.